

Писмо от Тезе

Специално издание ^{BG}

ПИСМО 2011

Писмо от Чили

Когато решихме, с отговорност за служението на младите хора в Чили, че нашата втора международна среща в Латинска Америка ще се проведе в Сантяго от 8 до 12 декември 2010 г., няхахме и представа, че 2010 ще бъде година, през която за народа на Чили бедствията ще бъдат съизмерими с радостите. Подготовката на младежката среща през тази година позволи няколко от нашите братя да споделят и двете.

По същото време, когато чилийците заедно с някои други латиноамерикански народи празнуваха двестагодишнината от раждането на републиката, гневът на земята и океана се изсипа с пълна сила върху тях и им причини неопишуемо страдание.

Земетресението през февруари засегна най-вече бедните. Но изблика на щедрост който дойде от дъното на душата на тази нация, показа до каква степен чилийците са едно семейство, единни в изключително трудни моменти. Много млади чилийци се притекоха на помощ на сънародниците си, които изгубиха домовете и работата си. Те посветиха времето си на изграждането на *mediasaguas*, малки дървени къщи използвани за временно настаняване.

През същата година местни чилийски жители, по-точно някои групи на народа *Mapuche*, изразиха страданието и исканията си с решението да предприемат дългосрочна гладна стачка.

Малко по-късно образите на тридесет и тримата миньори, които бяха извадени отново на повърхността след инцидент в мината предизвикаха радост в цялата нация.

В началото на декември международната среща даде възможност на хиляди млади хора, не само в Чили, но и по целия континент, да споделят радост, болка и предизвикателства и по този начин да работят заедно за изграждането на един по-човечен свят.

Ние бяхме радостни да посрещнем на тази среща няколко млади хаитяни. Присъствието им ни напомни за огромната бедност и разрушение, които бяха причинени от земетресението в тяхната страна през януари 2010 г. Раните далеч все още не са зараснали. Ако политическата и социална ситуация в страната позволят, едно посещение в Хаити, между срещата в Сантяго и тази в Ротердам (в края на декември 2010) ще ни даде възможност да изразим солидарността на младите хора от всички континенти, както и тяхното възхищение: при неопишуемото бедствие вярата държи тези хора на крака.

Ние ще продължим да се молим с тях през цялата идваща година.

Господи на нашата надежда, поверяваме Ти хората на Хаити. Потресени от невъобразимото страдание на невинните, Те молим да продължаваш да изпълваш с вдъхновение сърцата на тези които им оказват необходимата помощ. Ние знаем дълбината на вярата на народа на Хаити. Помогни на тези, които страдат, подкрепи тези които са счупени, утеши тези, които скърбят. Излей Духа Си на състрадание върху тези така силно засегнати, но и силно обичани хора.

РАДОСТ

Радостно сърце, това е живота ви. Не тъгувайте повече!¹ Тези думи изречени от един вярващ човек, живял много преди идването на Христос, днес се отнасят също и за нас.

Всички минаваме през изпитания и страдания в живота си, понякога за по-дълги периоди от време. Но винаги желаем и се стремим да преоткриваме радостта в живота.²

От къде идва тази радост?

Често тя идва като резултат от неочаквана среща, от дългогодишно приятелство, от сътворяването на нещо красиво, или пък от красотата на самата природа...

Когато ни бъде показана любов, това поражда щастие, което постепенно изпълва дълбините на душата ни.³

¹ Вж.: Премъдрост на Исуса син Сирахов 30:22-23. Друг християнин от втори век на име Ерм също пише нещо много подобно: „Облечете се с веселие...Всички ще живеят за Бог, Който ще отмахне скръбта от тях и ще ги облече с веселие.”

² Това което ни кара да се чувстваме удовлетворени от живота си, не са някакви изключителни подвизи, но тихата радост, която докосва дълбините на сърцето ни. Незавършеният и фрагментарен характер на всеки живот, съпътстван от страдание не е пренебрегнат, но това не изключва радостта.

³ Православният богослов Александър Шмеман (1921-1983) пише своя *Дневник*: „Радост, която не е свързана с нещо конкретно, а е просто радост; радост от Божието присъствие и откритост в сърцата ни. И самото преживяване на този близък контакт, на тази радост (която никога няма да ни се отнеме тъй като се е настанила в най-дълбоката част на сърцата ни), ще определи мислите и пътя на целият ни живот.”

И това ни подтиква да направим един съзнателен избор, и този избор да е радостта.

Понякога тези, които живеят в бедност и лишения са способни да преживяват спонтанна радост в живота си, радост която може да се справи с обезсърчението.⁴

Когато Библията многократно ни подканва да се радваме, в същото време ни показва и източника, от който да почерпим. Тази радост не зависи само от временните обстоятелства, тя идва от вярата ни в Бога. „Радвайте се винаги в Господа, и пак ще кажа: радвайте се. ... Господ е близо.”⁵

Христос не дойде да основе религия, която да си съперничи с другите. В Него Бог сподели нашето битие така, че всяко човешко същество да може да разбере, че е възлюбено с вечна любов и така да намери радост в общението си с Бога. Когато ние вярваме в Него, очите ни се отварят все повече за всичко, което е човешко – за майчината любов към детето, посвещението на тези, които се грижат за болните... Христос присъства точно в тези прояви на щедрост, понякога без да бъде разпознат.⁶

Христос внася радикална промяна в живота на човешките същества. Първо Той Самият изживя този нов живот, и се бори да остане верен. В навечерието на Неговото залавяне Той преломи хляба, изричайки следните тайнствени думи: „...това е Моето тяло, което за вас се дава;”⁷ Да, Той Е Словото, Коего стана плът.⁸ Той обърна незаслужената Си смърт в дара на Своя живот. Възкръснал от мъртвите, Той заръча на учениците си да приемат и благовестят за Светия Дух, Животворящия.⁹

Светият Дух запечатва радостта за Възкръсналия Христос в дълбините на нашата същност. И тя не е там само когато всичко е лесно. Когато се сблъскваме с предизвикателства самото ни усилие да се справим с тях може отново да събуди радостта ни. Във време на изпитание, тя може да остане скрита като жив въглен под пепелта, и да

не изгасне.¹⁰ Когато хвалим Бога, ние и позволяваме да се излее от нас и в един момент всичко бива обляно в светлина.¹¹

СЪСТРАДАНИЕ

Стремежът към радост не означава да бягаме от житейските проблеми. Вместо това той ни помага да се изправим срещу реалността, и дори срещу страданието.

Стремежът ни към радостта е неразделно свързан със загрижеността ни за другите човешки същества. Той ни изпълва с безгранично състрадание.

Вкусвайки от Божията радост, дори и за съвсем кратко време, вече ни прави жени и мъже на общението. Илюзия е да смятаме индивидуализма като начин да се постигне щастие.¹²

Да бъдем свидетели на общението изисква да имаме куража да плуваме срещу течението. Светият Дух ще ни даде необходимото въображение, за да намерим начини да останем близо до тези, които страдат, да ги изслушваме и да не бъдем безразлични към болката и проблемите им.¹³

¹⁰ Отец Василий Гондикакис, игумен на един от манастирите на Атон, изразил това с тайнствени думи изпълнени с поезия: „С примера и помощта на Девата, всяка мирна и прозрачна душа, отворена към Божията воля, би могла да стане Божия Майка според благодатта, която и е дадена, зачевайки и раждайки дори и малкото радост, която побеждава смъртта.”

¹¹ Преди страданията си, Исус казва на своите ученици: „Тъй и вие сега сте наскръбени; но Аз пак ще ви видя, и ще се зарадва сърцето ви, и радостта ви никой няма да ви я отнеме”. (Йоан 16:22)

¹² Еврейският философ Мартин Бубер (1878-1965) пише: „Другостта ме среща по благодат – тя не се намира с търсене. Но изговарянето от мен на най-съществената дума, казането на „Ти”, е дело на моето съществуване, наистина е актът на моето съществуване... Аз ставам самия себе си чрез моето отношение към „Ти”; когато аз стана „Аз”, аз казвам „Ти”. Целият истински живот е среща.”

¹³ Алберто Хуртадо (1901-1952) е чилийски светец, канонизиран от Папа Бенедикт XVI през 2005 г. Този йезуитски свещеник е почитан в страната си за това, че предал живота си в служба на бедните. Той е човекът, основал „Домове на Христос”, място където деца, жени и мъже в затруднено положение могат да получат подслон. Основата, върху която бил изграден целият му живот и дейност се заключавала във въпроса: какво би направил Христос на мое място? През 1947 писал за тези, които му били поверени: ” Първото нещо, което трябва да направим е да ги обичаме... Да ги обичаме толкова много, че да не можем повече да понасяме страданието им... Мисията ми не може да бъде ограничена от това само да ги успокоявам с хубави думи, а след това да ги оставя в окаяното ми положение, докато аз сладко си похапвам и не изпитвам нужда от нищо. Трябва да ме боли заради тяхната болка... Да ги обичам така, че те да могат да живеят, така, че в тях да може да расте човешки живот, така, че умовете им да се отворят и да не останат забравени покрай пътя. Ако ние ги обичаме, ще знаем точно какво да направим за тях. А те ще откликнат ли? Да, отчасти..., но нищо направено с любов не може да бъде изгубено.”

⁴ Години по-късно, аз още си мисля за тези, с които се срещнах в Хаити, когато посетихме страната им с Брат Роже. На това прекрасно място хората живеят в крайна нищета. Не мога да забравя майките, които не знаеха дали на другата сутрин ще има с какво да нахранят децата си. И въпреки това дори и ужасно земетресение през януари 2010 г. не успя да разклати вярата на повечето хаитяни в Бога.

⁵ Филипяни 4:4-5

⁶ Матей 25:35-40

⁷ Лука 22:19

⁸ Йоан 1:14

⁹ Йоан 20:22

Пътят към щастието, следвайки стъпките на Исус, се крие в това да подаряваме себе си ден след ден. Чрез простичкия ни живот всеки ден, можем да изразим Божиата любов.

Защо нашите общности, нашите епархии и младежки групи да не се превърнат в нови и нови места на сърдечна радост и доверие – места където ние приветстваме всеки дошъл, където ние се опитваме да разберем и подкрепим другите, места където можем да помагаме на най-слабите, на тези, които не са в обичайният ни кръг, на тези, които са по-бедни от нас.

Един от знаците на нашето време е изключителната щедрост, с която толкова много хора се притичват на помощ на жертвите на различни трагични природни бедствия. Как тази щедрост би могла да мотивира нашите общества, и да стане неизменна част дори от ежедневието ни?¹⁴

Колкото и необходима да е материалната помощ за проблемните ситуации, сама по себе си тя не е достатъчна. По-важно е да се върне справедливостта за тези, които живеят в лишение.¹⁵

Християни от Латинска Америка ни напомнят, че битката с бедността е и битка за справедливост. Справедливост в международните отношения, не в подпомагането.¹⁶

Трябва да се научим да преодоляваме страха. На всички ни е познат инстинкта за самосъхранение, който се изразява в желанието да запазим сигурността си, дори когато това е за сметка на благоденствието на други. И това изглежда става все по-ясно изразено в днешни дни, когато чувството за несигурност расте. Какво може да ни предпази от поддаване на страха? Не е ли това, да подадем ръка на другите, дори и на тези които считаме за заплаха?

Имиграцията е друг белег на нашето време. Понякога на нея се гледа като заплаха, но това е просто една реалност, която вече оформя, и е неразделна част от нашето бъдеще.¹⁷

Още един белег на нашето време е постоянно нарастващата бедност в богатите страни, където изоставянето и изолацията са сред най-големите причини за икономическа несигурност.

Свр̀хнатрупването на материални блага убива радостта. То ни държи оковани в завист. Щастието се крие на съвсем различно място: в избора ни да живеем по-просто, да работим не само за печалба, но и за да дадем смисъл на живота си, споделяйки го с другите. Всеки може да помогне за изграждането на едно мирно бъдеще. Бог не ни е дал дух на страх, но дух на любов и вътрешна сила.¹⁸

ПРОШКА

Евангелието ни насърчава да стигнем дори по-нататък: справедливостта би трябвало да ни води към любов; човечеството не би могло да съществува без това. В много части на света раните от историята са дълбоки. Така, че нека да имаме решимостта да направим онова, което може да се свърши днес. По този начин мирното бъдеще намиращо се в сърцето на Бог, би могло да бъде напълно утвърдено.

¹⁴ По време на посещението си във Великобритания, Папа Бенедикт XVI отправи следния призив: „Светът стана свидетел на безмерните ресурси, които правителствата могат да използват, за да спасят различни институции, за които се смята, че са „прекалено големи, за да се провалят“. Със сигурност цялостното човешко развитие е не по-малко важно: ето ви едно достойно за световното внимание начинание, което също е „прекалено голямо, за да се провали.“

¹⁵ „Вие не раздавате вашите материални блага на бедните, а просто им връщате, това което е тяхно. За вас остава да запазите само онова, което е дадено на всички за обща полза. Земята принадлежи на всички, а не само на богатите, но за съжаление е била собственически иззета от малцина, за сметка на тези, които наистина я обработват. Така, без да говорим за дела на огромна щедрост, вие просто плащате своя дълг.“ (Св. Амвросий, IV-ти в.)

¹⁶ Във финалният документ от срещата в Апаресида (Май 2007), Латиноамериканската Католическа Църква пише: „Да работим за общото благо означава да поддържаме справедливи правила в областта на икономиката, финансите и световната търговия. От изключителна важност е да бъде вдигнато бремето на външните дългове, за да се насърчат инвестициите в областта на развитието и социалната икономика. Трябва да се изработят глобални мерки за да се спре и контролира спекулативното движение на капитали, да се подпомогне справедливата търговия и да се снишат протекционистките бариери на силните, да се гарантират адекватни цени за суровините, произвеждани от бедните страни, както и справедливи правила за привличането и регулирането на инвестициите и услугите.“

¹⁷ Разбира се, имиграцията трябва да бъде контролирана, но не от страх от чужденците, а от истинска загриженост за тяхната интеграция. За имигрантите намирането на подслон, работа и ученето на езика са приоритети. За страните даващи убежище, предоставянето на права върви ръка за ръка с основателни очаквания за задължения. Не би ли трябвало призиването на Християните в този конкретен контекст да бъде, да покажат с живота си, че страха от чужденците като чужденци е неоправдан. Сближаването и опознаването един друг може да е първата стъпка в преодоляването на страха, идващ от невежеството.

¹⁸ Вж. 2 Тимотей 1:7

Да вярваме в Божествената прошка не означава да забравим обидите. Посланието на прошката никога не би могло да компенсира несправедливостите. Точно обратното, вярата в прошката ни прави по-свободни да разпознаем нашите собствени слабости, грешки и несправедливости около нас и по света. От нас зависи да поправим всичко което може да бъде поправено. По този труден път ние намираме голяма подкрепа: в общението с Църквата, Божията прошка може да бъде дадена отново.

Всяко човешко същество има нужда от опрощение толкова, колкото се нуждае и от насъщния си.¹⁹ Бог винаги ни дава прошката Си безусловно: „Този, Който прощава всичките ви грехове.“²⁰ Протягането на ръцете ни при молитва е един прост жест, който показва нашето решение да я приемем.

Когато се молим с молитвата „Отче Наш“ ние казваме: „...прости греховете ни, както и ние прощаваме...“ и Божията прошка вече ни докосва. Това не са празни думи: нещо се случва когато се молим с тези думи, на които самият Исус ни научи. И тогава ние вече на свой ред сме готови да простим и категорично да не осъждаме другите, когато те не са се отнесли добре с нас.

Христос правеше разлика между човека и нанесената обида. До последния Си дъх на Кръста, Той отказваше да осъди който и да било. И вместо да омаловажи вината, Той я пое върху Себе Си.

Има ситуации, в които не успяваме да простим. Раната е прекалено дълбока. Тогава е добре да си спомним, че Божията прошка никога не бива отказана. Така и на нас понякога са ни необходими отделни етапи, за да успеем. Желанието да

простим е първата стъпка, дори когато то остава обхванато от горчивина.

Когато прощаваме, Бог прави много повече от това да изтрие обидата. Той дава нов живот в Неговото приятелство, разпалвано ден и нощ от Светия Дух.

Приемането и споделянето на Божията прошка е пътя, посочен ни от Христос. Ние се движим по него напред въпреки нашите слабости и нашите рани. Христос не ни превръща в жени и мъже, които вече са достигнали целта.

Ние сме бедните, за които се говори в Евангелието; да бъдем християни не означава да претендираме, че сме по-добри от другите. Това, което ни отличава е просто избора ни да принадлежим на Христос. Когато правим този избор ние искаме да бъдем изцяло верни.²¹

И всички ние можем да направим това откритие: прошката, получена или дадена носи радост. Съзнанието за прошка е може би една от най-дълбоките, най-освобождаващи радости. Това е източника на вътрешния мир, до който иска да ни доведе Христос. Този мир ще ни заведе далеч; той ще се излива от нас към другите, и към целия свят.²²

fr. Alois

¹⁹ Сузана де Дитрих (1891-1981), протестантски богослов, която в ранните години на Тезе, насърчила Брат Роже и първите братя да не се колебаят и да се посветят на общността до края на живота си, пише: „Християнин е някой, който живее, прощавайки; който знае, че всеки ден престъпва Божиите заповеди, но също и който се връща при Бога всеки ден и който знае с абсолютна сигурност, че Бог ще има последната дума в живота му. Христос се е погрижил за него, поел е отговорност за него пред Отца Си. Той не е сам в своята борба; Единственият, на Когото се е отдал никога няма да го изостави. Неговата увереност е основана не на това, което е той сега, но на това което е Бог, на изпълненото с вяра сърце и на любовта на Бога, разкрита чрез Исус Христос. Точно за това напредъкът му не го заслепява, а неуспехите не го обезкуражават. Той винаги се изправя, защото знае, че не принадлежи на себе си; той принадлежи на друг.“

²⁰ Пс. 102:3. Целият псалм възпява Божията прошка. И пророк Исаия в един труден период от историята напомня на народа, че Бог винаги прощава, като казва: „Ще излича като мъгла твоите беззакония и грехове – като облак ...“ (Ис. 44:22)

²¹ „Християните не просто принадлежат на Исус Христос, тъй като всички човешки същества без съмнение му принадлежат, но това става по такъв начин, че работата, която Исус Христос върши в този свят е също така и смисълът на техните собствени действия. Битката, която Исус Христос води в тъмнината срещу тъмнината, е каузата, на която те се посвещават.“ (Карл Барт 1886-1968)

²² Серафим Саровски, руски монах, живял през XIX в. (1759-1833) пише: „Постигнете вътрешен мир, и хиляди около вас ще бъдат спасени.“